

Udruženju građana Ženske studije i istraživanja i Futura publikacije, Novi Sad

Recenzija monografije

Životne priče žena u Vojvodini: Rumunke (1921–1974), Novi Sad 2011

Priredile Laura Spariosu, Svenka Savić

Rukopis *Životne priče žena u Vojvodini: Rumunke (1921–1974)*, koji su priredile Laura Spariosu i Svenka Savić, ima ukupno 176 strana. Osnovni tekst podeljen je na Predgovor (5–34) i priređene tekstove 14 životnih priča Rumunki iz Vojvodine u prevodu na srpski.

Predgovor sadrži kratak istorijat katedre za rumunski jezik na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, zatim, u enciklopedijskoj formi – po abecednom redosledu, pregled poznatih Rumunki iz Vojvodine u 20 veku (obuhvaćene su mahom slikarke i književnice) i podatke o rumunskim ženskim nevladinim organizacijama u Banatu (udruženja iz Uzdina, Jankovog Mosta i Seleuša). U drugom delu Predgovora smešteni su izvodi iz intervjua po temama iz ličnih biografija (obrazovanje, brak, identitet i odnos prema stvaralaštvu), zatim na ključne teme iz usmene istorije Banata (ratovi, posleratni period, nacionalizacija, kolonizacija) i, na kraju, izjave ženai koji sadrže stavove o rodu i polu. Važen su u Predgovor informacije o metodu životnih priča (oral history) primenjen u projektu sa koga je ova knjiga poslednje saopštenje (*Životne priče žena u Vojvodini: 1998-2010*): uputstva za vođenje razgovora, šema intervjua, etički kodeks, kao i dve tabele sa dokumentacijom u knjizi objavljenih biografskih priča Rumunki iz Vojvodine.

Životne priče Rumunki su iz četiri dekade XX veka: 1 grupa, (1920–1939) ukupno 5 razgovora; 2. grupa (1940–1949) ukupno 3 razgovora, 3. grupa (1950–1959) ukupno 5 razgovora i na kraju je razgovor sa jednom sagovornicom rođenom posle 1970. godine (jedan razgovor ostao je u dokumentaciji Ženskih studija). Zajedničko im je da su veći deo života provele u socijalizmu. Odabrane su slikarke, književnice, novinarke, profesorke univerziteta, ali jedna alpinistkinja i jedna domaćica. U pitanju dakle, nije statistički uzorak Rumunki, jer u odabranom metodu životne priča svaka žena bira svoju sagovornicu, pa su ovde izbori predstavljene životne priče poznatih žena iz rumunske kulture iz Vojvodine.

Recenzirana monografija predstavlja neophodnu kariku u veoma uspešnom nizu monografija posvećenom ženskim životnim pričama u Vojvodini (i Srbiji), u izdanju Udruženja građana „Ženskih studija i istraživanja“. U ovoj seriji su do sada bile objavljene monografije životnih priča Vojvođanki, Srpkinja, Romkinja (dve knjige), Rusinki, Slovakinja, Mađarica, zatim – Bunjevki, Hrvatica i Šokica (u okviru jedne knjige) i Albanski sa Kosova. Danas je to arhiva od 300 životnih priča žena iz Vojvodine nastala tokom poslednje dekade (1998-2011), što je za sada najveći korpus objavljenih empirijskih podataka u Evropi o ženama iz različitih nacionalnih zajednica koje žive na istom geografskom prostoru – u Vojvodini.

Smatram da monografija ima veliki značaj za studije roda i manjinskih grupa u Srbiji. Objavljena dokumentarna građa istovremeno otvara nove mogućnosti za istraživanja u domenu savremene istorije, antropologije i sociologije.

Svesrdno preporučujem Udruženju građana „Ženske studije i istraživanja“ i izdavačkoj kući Futura publikacije da objave koautorsku monografiju Laure Spariosu i Svenke Savić *Životne priče žena u Vojvodini. Rumunke (1921–1974)* u 2011. godini.

U Beogradu,
22.04.2011.

dr Biljana Sikimić
viša naučna saradnica
Balkanološkog instituta SANU